

movanja od druge strani so Slovani že zdavnej nava-
jeni; zato družiga odgovora na take govorice nimajo,
kakor: „Oče odpusti jim, saj ne véjo kaj govore“. Da
imajo Nemci, Lahi in vsi drugi omikani narodi en
književni jezik (čeravno imajo na priliko Nemci po
dokazu dr. Firmeniha v knjigi „Germaniens Völker-
stimmen“, Berlin — celih 505 narečij), to je prav, —
če si želijo Slovani (s svojimi 14—16 narečji) tudi
to, kar že drugi narodi zdavnej imajo, — to je pa
hudodelstvo! Če je toliko nemških narodov z
edinim književnim jezikom pod mnogimi vladami zve-
sto ostalo, kakor je poprej brez ediniga književniga
jezika bilo, velja — mislijo oni — to čisto le od
Nemcov, — od Slovanov nikdar ne! Če Nemci mno-
gotere zveze napravljajo, so to le materialni interesi,
— če si pa hočejo Slovani edino gramatiko napra-
viti, je to že politika in prekucija! Če deset
vertoglavnih austrijskih Slovanov Ruskimu caru slavo
poje, so že vsi Rusovski satrapi, z rusovskim denar-
jem podkupljeni; — če je pa na marsikteri straninemš-
kih dežel Austrie „Landsturm“ organiziral, je bilo to
le nedolžno veselje, od kteriga noben časnikar več ne
govori. Če kakoršni koli protivnik Slovanov kar koli
govori, je vse čisto kot zlató, in pošteno, — če pa
Slovan še zinil ni, ima že „Hintergedanken“! Če se
vsi Slovani med saboj ne zastopijo, se norčujejo
časnikarji nad njimi, — če si pa jezik hočejo vstano-
viti, vsim razumljiv, da ne bojo zasmehovani, je pa
to pregrešin „panslavizm“! Sam oče nebeški bi takim
ne vstregel. Kdaj nek bojo jenjali nekteri nevtrudljivi
nemški časnikarji to hudobno natolcevanje? Ali ni že
čas, da bi nehali to draženje? Kadar bojo Slovani
v graje vredno politiko se spustili, takrat naj jih na-
padajo z vso silo, — dekler pa se z omiko svojiga je-
zika pečajo in zakasnjeno to doseči želé, kar že
drugi narodi zdavnej imajo, naj se jim da mir, ker
tudi oni so narod kakor so drugi narodi, — tudi njih
jezik je povzdige zmožen, kakor družih narodov, —
tudi oni imajo glavo, serce in voljo, na višji
stopnjo omike svoj jezik povzdigniti, kteriga jim je
Bog dal!

Iz Ljubljane. Vrednik „Novic“ je prejel pretekli
teden po častitim stričniku g. Filipu Vertovcu iz Št.
Vida rokopis v Novicah že večkrat omenjene zgo-
dovine našiga rajnciga Vertovca. Poslal ga nam
je imenovani gospod s temi besedami: „Malo dni pred
svojo smertjo so moj preljubi stric vés rokopis še en-
krat prebrali, in vse j za i, ki so bili po nasvetu „No-
vic“ kot nepotrební spoznaní (Austria namest Au-
strija itd.) s svinčnikom izbrisali, ter mi ukazali, da
naj, ako bi umreti utegnili, rokopis Vam izročim“. Milo
se mi je storilo, ko zavítek odprem, in zagledam 103
pólpól tako čedno in tako tanjko popisanih! Koliko ne-
popisljiviga truda si je slavni mož prizadjal, vse to
spisati in tako spisati — iz prave žive ljubezni do
svojiga slovenskiga naroda! In pregledovaje rokopis
zares zapazim povsod tisti j izbrisan, od kteriga mi
njegov g. stričnik piše. Kolikšna marljivost še na smertni
postelji! Ginjeni veselja, da nikdar pozabljivi rodoljub
je to toliko zaželjeno delo Slovincam še spisal, obža-
lujemo le, da ga je nemila smert prehitela, da ni mo-
gel dela dovérsiti. Kdo ga bo, še sedaj rêci ne mo-
remo. Iz rokopisa pa za zdaj toliko oznanimo, da Stara
zgodovina obseže 49 razdelkov na 65 pólpólah. Zgo-
dovina srednje dôbe se začne s 50. razdelkam na
65. pólpóli, in je izdelana do 87. razdelka na 103. pólpóli.
Poslednji 87. razdelk, ki pa ni popolnoma do-
končan, ima nadpis: „Francozi in Ingleži. — Or-
leanska Divica. — Vojska med rudečo in belo
rožo. — Stara zgodovina se začne s 1. razdel-

kam: „Stvarjenje sveta in občni potop“. — 2.
razdelk: „Pervi po svetu razkropljeni ljudje“. — 3. razdelk: „Živinoreja prva stopnja člo-
veške omike“. 4. razd.: „Žitoreja še večí spod-
badek k omikanju“. — 5. razd.: „Človeški rod
razpade v več verst“. — 6. razd.: „Razrašenje
jezikov“. — In tako sledi zgodovina od leta do
leta tako izversto in prijetno, kakor je rajnki slavni
pisatelj vse svoje dela spisoval. Bravcam „Novic“ bo-
mo včasih nektore razdelke za poskušnjo podali, iz kte-
rih se bojo prepričali, kolikšno pomnoženje je slo-
vensko slovstvo po tem čeravno ne dovérsenim delu
prejelo. — V poslednjim zboru je mestni odbor sklenil,
stražiše nekdanje Ljublj. narodske straže v mestno
lastnino prevzeti, in to hišico ali v najém (štant) dati
ali jo scer za kaj porabiti; muziko ravno te straže
pa je priporočil mestni strelišni družbi, ki si bo
veliko hvalo pridobila, ako to muziko tudi v prihodnje
mestu ohrani. — Sklenil je odbor na dalje, vse storiti,
kar postave veleajo, da bojo prihodnjič vsi učenci
rokodolcev in obertnikov (Lehrjungen) pridno v
nedeljsko šolo hodili, ktero sedaj nekteri zlo zanemar-
jajo; tudi nedeljski nauk iz mehanike in kemije, ki je
po smerti g. prof. Kersnika nehal, se ima zopet pričeti.
— Prašano je bilo tudi: zakaj da se letos ni v Lju-
bljani kakor v družih mestih realna šola začela?
— Gosp. dr. Konstantin Wurbach, pisatelj „Polj-
skih prislovic“, je dobil zlato medaljo za umetnosti in
vednosti.

Novičar iz mnogih krajev.

V Lvovu je prejel cesar 2400 prošnih pisem.
Kakor v Krakovi so cesarja tudi v Lvovu s posebnimi
slovestnostmi sprejeli. — Po cesarskim ukazu se ima
armada pomanjšati; 15 milionov gold. se bo pritem
prihranilo. — Vsak dan se pričakuje nova postava za
pôse. — Po novi postavi bo vsak turn mogel imeti
strelôsvôd. — Vsaka županija bo mogla imeti pri-
hodnjič plačaniga pisarja; na Marskim so začeli
že take postavljati. — Sliši se, da manjši kronovin-
ske poglavarstva, kakor v Solnogradškem,
Koroškem i. t. d. bojo jenjale in z bližnjimi zedinje-
ne. — Po vsi Austrii so že vradniki novo prisego
storili. — Na dvoje raztergani mali bankovčki po 10
in 6 kr. se čez to leto ne bojo pri nobeni kasi več
jemali. — V Lipoglavi na Horvaškem se bo napravila
nova jetnišnica za Ogersko in Horvaško. — Voherniško
skupovanje žita zatreti si bojo prizadevale deželne
poglavarstva. — 27. dan t. m. so začeli tergateg
okoli Dunaja. — Miši po pelju v Pruski Šlezii strašno
škodo delajo. — Pri veliki razstavi v Londonu v
kteri je 17000 razstavnikov bilo, je dobilo 170 raz-
stavnikov veliko medaljo (med temi so 3 iz Austrie)
2918 razstavnikov pa malo medaljo (med temi je ve-
liko Austriancov). — Na Francoskim še vse visi
negotovo; Napoleon še ni nič gotoviga sklenil. — Na
svetu je sedaj 94 samostojnih deržav, med temi 22
neomenjenih samooblastij, 37 vstavnih, 13 stanovnih in
26 republikanskih. Dolgovi vsih deržav skupej znesó
13 bilionov in 306 milionov 136,000 gold., — armade
imajo skupej 4 mil. 609.788 vojakov in 50.015 topov. —
Francoska armada je v Rimu in Civita-Vecchii
terdnjave napravila v znamenje, da Francozi nočejo pa-
peževe dežele iz rok dati.

Popravl tiskarniga pogreška.

V 41. listu v dopisu iz Celja o porotni sodbi zoper Ano
Aleksander namest „višji sodija je enoglasno ta predlog po-
terdila“ béri „porotna sodba itd.“